

Dziechcińska, Hanna

"Literary Studies in Poland"

Kwartalnik Historii Prasy Polskiej 27/4, 103-104

1988

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

HANNA DZIECHCIŃSKA (Warszawa)

„LITERARY STUDIES IN POLAND”

Badania historyczno- i teoretycznoliterackie prowadzone w Polsce tak w okresie międzywojennym, jak i po roku 1945 i publikowane w kraju nie były znane zagranicznym środowiskom humanistycznym przede wszystkim z racji bariery językowej. Jak wiadomo, Polska podobnie jak Węgry czy inne kraje Europy Wschodniej należy do zamkniętego obszaru językowego, który w minimalnym zaledwie stopniu dostępny jest w Europie Zachodniej i Ameryce Północnej i Południowej.

Nie oznacza to jednak, by ten stan rzeczy wykluczał zainteresowanie badaczy spoza granic naszego kraju tym, co dzieje się w polskiej humanistyce; przeciwnie, w ostatnich dziesiątkach lat wyraźnie zarysowało się zainteresowanie środowisk zagranicznych osiągnięciami polskiego literaturoznawstwa, co potwierdzają m.in. liczne wypowiedzi formułowane na kongresach naukowych i w publikacjach.

W tej sytuacji coraz dobitniej ujawniała się potrzeba powołania do życia czasopisma wydawanego w tzw. językach kongresowych, czyli francuskim i angielskim, którego celem i zadaniem byłyby prezentacja za granicą, zwłaszcza w kręgach nie znających języka polskiego, osiągnięć powojennej nauki polskiej w zakresie wiedzy o literaturze, a mianowicie: historii literatury, badań porównawczych, teorii i socjologii literatury, a także krytyki literackiej.

Z inicjatywą stworzenia takiego czasopisma wystąpił w roku 1976 prof. Mieczysław Klimowicz, ówczesny dyrektor Instytutu Badań Literackich PAN, a w roku następnym decyzją Polskiej Akademii Nauk została powołana do życia seria wydawnicza pt. „Literary Studies in Poland”, przekształcona w 1981 r. w czasopismo. Ukazuje się ono systematycznie dwa razy do roku, wydawane przez wydawnictwo Ossolineum we Wrocławiu.

Tak więc „Literary Studies in Poland” stały się jedyną funkcjonującą obecnie na zachodzie Europy i w USA publikacją obcojęzyczną, dzięki której tamtejsze środowiska naukowe, młodzież studencka oraz szersze kręgi czytelników zainteresowanych problematyką literacką mogą zapoznać się z najlepszymi pracami polskiej nauki o literaturze oraz z aktualnym stanem badań w tej dziedzinie. Jak mogliśmy się przekonać w trakcie kontaktów bezpośrednich lub korespondencyjnych z przedstawicielami zagranicznych humanistycznych ośrodków naukowych, „Literary Studies in Poland” budzi duże zainteresowanie i uzyskało przychylnę, skierowane do nas, opinie specjalistów oraz recenzje publikowane w czasopiśmie zagranicznych (np. „Strumenti Critici”, 1979, nr 2 — Włochy, „Denver Quaterly”, 1980, nr 3 — USA).

Ponadto za przejaw zainteresowania odbiorców zagranicznych naszym czasopismem można uznać fakt, że w roku 1980 firma księgarska w RFN — Wissenschaftliche Versandbuchhandlung Harry Münchberg, 3394 Langesheim 2, zawarła z Ars Polona umowę handlową dotyczącą stałej dystrybucji „Literary Studies in Poland” na wszystkie kraje kapitalistyczne (z prawem wyłączności).

W roku 1987 „Literary Studies in Poland” zostało włączone w rejestr Modern Language Association of America (MLA) International Bibliography.

Redaktorem naczelnym pisma jest od początku prof. Hanna Dziechcińska, zaś w skład Rady Redakcyjnej wchodzi obecnie również: prof. Michał Głowiński, prof. Mieczysław Klimowicz, prof. Janusz Pelc, prof. Stefan Treugutt.

Układ poszczególnych numerów pisma przedstawia się następująco: 1) artykuły — najczęściej tłumaczenia prac drukowanych wcześniej w kraju, 2) obszerne recenzje książek publikowanych w okresie lat ostatnich; 3) wybrana bibliografia prac polskich wydawanych w językach obcych (zamieszczana co kilka numerów).

Do chwili obecnej ukazało się drukiem osiemnaście numerów czasopisma, dziełtnasty znajduje się w produkcji.

Każdy zeszyt poświęcony jest odrębnemu zagadnieniu z zakresu nauki o literaturze. Dotychczas ukazały się:

1. Theory of Literature in Poland. 1978.
2. Sociology of Literature in Poland. 1978.
3. Renaissance. 1979.
4. The Age of Enlightenment. 1979.
5. Le Romantisme. 1980.
6. Le Positivisme. 1980.
7. From Modernism till the Present Day. 1981.
8. Folklore. 1981.
9. The Reception of Literary Works. 1983.
10. Gombrowicz. 1983.
11. Roman Ingarden. Problems of the Theatre. 1984.
12. „L'Oralité” du texte littéraire. 1984.
13. Problems of Translation. 1985.
14. Textual Coherence. Problems of the Autobiography. 1985.
15. Translation and Adaptation. 16th — 17th Cent. 1986.
16. Stanisław Ignacy Witkiewicz. 1986.
17. Problems of the Theory of Literature. 1987.
18. Romantisme. 1987.

Hanna Dziechcińska